

Dosarul nr. 2r-39/23
2-22023436-01-2r-18012022

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud.: V. Belous)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Victor Cobîlaș,
în cauza civilă, la cererea lui Liviu Andriuța împotriva lui Victor Cobîlaș cu
privire la confirmarea acceptării succesiunii,
împotriva încheierii din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
restituit apelul declarat de Victor Cobîlaș împotriva hotărârii din 09 septembrie 2022 a
Judecătoriei Soroca, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 17 februarie 2022, Liviu Andriuța a depus cerere împotriva lui Victor Cobîlaș
cu privire la confirmarea faptului acceptării succesiunii.

Prin hotărârea din 09 septembrie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, cererea
depusă de Liviu Andriuța a fost admisă. S-a confirmat faptul acceptării succesiunii
legale prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral de către Liviu Andriuța,
după decesul lui Vasilisa Andriuța la 19 septembrie 2007, ce constă din averea
succesorală de la locul deschiderii succesiunii în s. Șeptelici r-nul Soroca și anume:
terenul agricol cu numărul cadastral 7854104120, cu suprafața de 0,2986 ha și terenul
agricol cu numărul cadastral 7854101075, cu suprafața de 2,1879 ha.

La 19 septembrie 2022, Victor Cobîlaș a depus cerere de apel nemotivată
împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din
09 septembrie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul Central cu emiterea unei noi hotărâri
de respingere a acțiunii. Totodată, apelantul a indicat că motivele de fapt și de drept pe
care se întemeiază apelul le va prezenta ulterior într-o cerere de apel suplimentară după
ce va lua cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs
cererii de apel depuse de Victor Cobîlaș și s-a acordat apelantului termen de până la
data de 13 decembrie 2022, ora 17:00 pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și
anume, să prezinte la Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel
Bălți apelul motivat (dactilografiată în original cu semnătura olografă) și dovada
achitării taxei de stat în mărime de 75 de lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu

vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 13 decembrie 2022, ora 16:47, prin intermediul poștei electronice, Victor Cobîlaș, a expediat apelul motivat împotriva hotărârii din 09 septembrie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, precum și dovada de plată a taxei de stat, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.70-75).

Prin încheierea din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Victor Cobîlaș, împotriva hotărârii din 09 septembrie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, din motiv că apelantul nu a lichidat neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit de instanță.

La 09 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Victor Cobîlaș a declarat recurs împotriva încheierii din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului Victor Cobîlaș a indicat că concluzia instanței de apel de restituire a cererii de apel este neîntemeiată, întrucât prin restituirea cererii de apel i-a fost încălcat dreptul de control de către o instanță superioară, i-a îngădit dreptul de acces liber la justiție garantat de Convenția CEDO, prin stabilirea unui termen vădit nerezonabil pentru motivarea și prezentarea cererii de apel și a dovezii de plată a taxei de stat.

A menționat că instanța de apel a expediat copia încheierii la data de 01 decembrie 2022 și a fost recepționată de soția recurentului la data de 07 decembrie 2022, apelantul/recurentul având la dispoziție 6 zile pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat, termen care nu poate fi rezonabil.

Recurentul a menționat că la data de 13 decembrie 2022 la poșta electronică a expediat cererea de apel motivată și copia bonului de plată a taxei de stat în sumă de 75 lei. Totodată, la data de 13 decembrie 2022 în adresa Curții de Apel Bălți a fost expediat și originalului cererii de apel și a taxei de stat, despre ce a informat instanța de apel, însă acest fapt nu a fost luat în considerație.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost expediată la adresa poștală a recurentului Victor Cobîlaș la data de 26 decembrie 2022, fiind recepționată la data de 29 decembrie 2022 (f.d. 88), fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului.

Astfel, recursul declarat de Victor Cobîlaș la 09 ianuarie 2023, este în termen.

La 18 ianuarie 2023, în adresa intimatului Liviu Andriuța a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Victor Cobîlaș, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d.99).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră

că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În speță se constată că, nefiind de acord cu hotărârea din 09 septembrie 2022 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, la data de 23 septembrie 2022, Victor Cobîlaș a contestat-o cu apel nemotivat, solicitând admiterea acestuia.

Potrivit art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Victor Cobîlaș și s-a acordat apelantului termen de până la data de 13 decembrie 2022, ora 17:00 pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte la Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Bălți apelul motivat (dactilografiată în original cu semnătura olografă) și dovada achitării taxei de stat în mărime de 75 de lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Încheierea în cauză a fost recepționată de soția apelantului, Ana Cobîlaș, la data de 07 decembrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 69).

La 13 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Victor Cobîlaș a expediat în adresa instanței de apel copia cererea de apel motivată și copia bonului de plată a taxei de stat, fără a aplica semnătura electronică avansată.

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 20 decembrie 2022, a restituit cererea de apel depusă de Victor Cobîlaș împotriva hotărârii din 09 septembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Curtea de Apel Bălți și-a întemeiat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, motivând că apelantul nu a lichidat neajunsurile menționate în încheierea din 29 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, anume, nu a prezentat în termenul stabilit apelul motivat cu semnătura olografă sau semnătura electronică avansată și dovada de achitare a taxei de stat.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de Victor Cobîlaș or, apelantul

nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 29 noiembrie 2022 și nu a prezentat cererea de apel motivată semnată corespunzător și dovada de achitare a taxei de stat.

Colegiul notează că, apelantul a recepționat la data de 07 septembrie 2022, conform avizului de recepție (f.d.69), copia încheierii instanței de apel din 29 noiembrie 2022, prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Or, conform încheierii instanței de apel din 29 noiembrie 2022, apelantul în termenul limită acordat de instanța de apel până la data de 13 decembrie 2022, urmau să înregistreze în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți dovada de plată a taxei de stat, în original, în sumă de 75 lei, cererea de apel motivată cu semnătura olografă sau electronică omologată, în original, în limba română, în copii pentru toți participanții la proces.

La caz, recurentul/apelantul, deși, urma să prezinte cererea de apel motivată cu semnături olografe sau semnată electronic, precum și dovada de plată a taxei de stat în original, contrar indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, apelantul a expediat prin intermediul poștei electronice, copia bonului de plata a taxei de stat și cererea de apel motivată, fără a fi semnată electronic.

Or, cererea de apel motivată expediată prin poșta electronică nu este decât o variantă scanată în format „pdf”, de altfel, aspect confirmat de recurent, însă nu conține semnăturile olografe în original și nici electronic nu este semnată.

La acest capitol, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum cererea de apel motivată a fost prezentată în format electronic, fără a fi aplicată semnătura electronică, împrejurare identificată drept urmare a verificării semnăturii prin Serviciul guvernamental de semnătură electronică „MSign”.

În altă ordine de idei, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 Cod de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelanții au eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel în conformitate cu exigențele legii.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a punctat că, apelantul în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel în vederea înlăturării neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

Sub acest aspect, instanța de recurs apreciază ca fiind declarativ argumentul recurentului precum că cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în original au fost expediate instanței de apel la 13 decembrie 2022 or, potrivit datelor portalului Poștei Moldovei, scrisoarea cu nr. DS8001252479AS a fost expediată prin intermediul oficiului poștal la 13 decembrie 2022 și recepționată de către Curtea de Apel Bălți la 15 decembrie 2022.

În această ordine de idei, Colegiul notează că Victor Cobîlaș, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel, Colegiul relevă că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale și, astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor or, art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Victor Cobîlaș și de a menține încheierea din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Victor Cobîlaș.

Se menține încheierea din 20 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea lui Liviu Andriuța împotriva lui Victor Cobîlaș cu privire la confirmarea acceptării succesiunii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic